

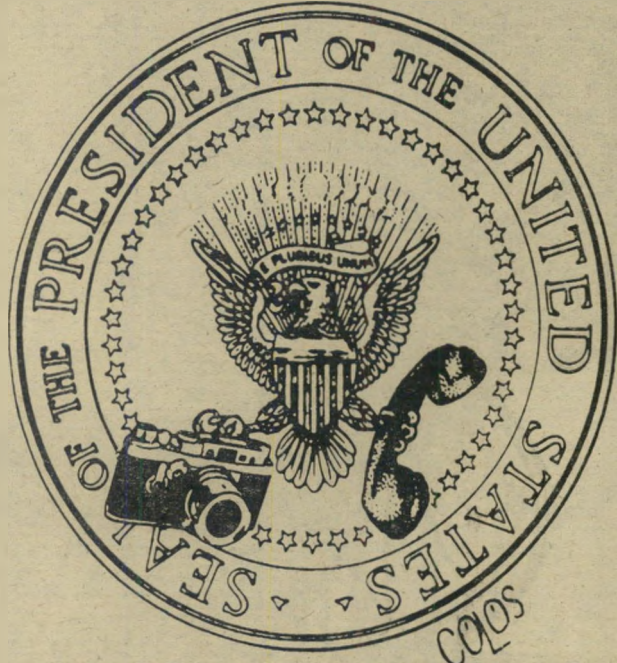

קוביא ירי

רק טבעי הוא שפרשת ווטרגייט המועזת את אשיות המימסד האמריקאי ומכה גלים בכל רחבי העולם החופשי מעוררת הדים רבים גם בישראל. לא רק הקשר ההדוק בין ישראל וארצות-הברית, או התלות של השלטון הישראלי בנשיא ניקסון הם הגורמים לכך. טבעי הוא שנוכח גילויים כל כך חמורים ומרעישים, יעשה כל אורח חושב במדינה דמוקרטית את חשבון הנפש שלו, יקיש היקשים, יערוך השוואות, ויצג לעצמו את השאלה: האם דבר כזה יכול היה להתרחש במדינה בה אני חי? למעשה ניתן לחלק שאלה זו לשניים. החלק הראשון מתייחס לפרשה עצמה, לשערוריית הציתותים, ההאזנות, הפריצות, ההשמצות, הטישטושים והלחצים שהופעלו עליידי יועציו של הנשיא ניקסון במערכת הבחירות האחרונה לנשיאות. האם תופעות אנטידמוקרטיות מעין אלה יכלו להתחולל גם בישראל?

סידרי המימשל בארצות-הברית שונים מאלה שבישראל. יחד עם זאת הולך ומתבצר גם בארץ שילטון מוחלט של אשה אחת, ובצידו השילטון המוחלט של קומץ עסקנים המבוצרים במוקד המימסלגה האחת הקובעת.

אין בפרשת ווטרגייט אף מעשה אחד שלא יכול היה להתבצע בישראל של היום. נכון, למרות שבמרוצת 25 שנות המדינה נחשפו מעשים המזכירים את פרשת ווטרגייט — כמו גילוי מכשירי ההאזנה שהוטמנו בידי שירותי הביטחון בשעתו בשולחן

ווטרגייט: האם זה יכול להתרחש בישראל?

עבודתו של מנהיג מפ"ם מאיר יערי — הרי שום דבר במימדים של פרשת ווטרגייט טרם נחשף בישראל. יתכן שזוהו רק מיקרה. יתכן גם שההסתאבות המוסרית של השילטון בישראל עדיין לא הגיעה למימדים כאלה.

המילה הקובעת היא: "עדיין". כי השילטון המוחלט הולך ומתבצר במדינה, והוא מוכרח להביא לשחיתות מוחלטת של האוחזים בו. מבחינה מוסרית, אין כבר כיום לעסקני הצמרת שום היסוסים ואין הם בוהלים בשום אמצעים.

משום כך, כאשר יצא השבוע מעריב במאמר ראשי נגד הדבקת התווית של ווטרגייט לתופעות ישראליות, היתה זו הצטננות מיותרת. מה הקשר בין ההתרמות של ספיר לבין ווטרגייט? היתמם מעריב, "כלום נערכו פריצות למשרדים זרים, כלום אורגן ציתות לשיחות טלפוניות, כלום זוייטו ניירות ואורגנה רשת-ריגול?"

לא הציתותים והזיופים הם המאפיינים את ווטרגייט, מה ששומם את דעת-הקהל בארצות-הברית ועורר את זעמה הם הזילזול המוחלט בחוק, בכללי ההגיונות הציבורית ובדמוקרטיה כפי שהתגלו בפרשת ווטרגייט. התחושה שלשליטים מותר הכל ומטרותיהם מקדשות את כל האמצעים, הניצול לרעה של השררה — הם המאפיינים את פרשת ווטרגייט. מבחינה זו אין כל הבדל בין ווטרגייט לקרנות ספיר, לשוד העתיקות של משה דיין ולצורת העברת חוק שוד בקולות של בדר-עופר.

השאלה השניה המתעוררת נוכח פרשת ווטרגייט היא: האם התגובה על מעשים מעין אלה היתה דומה בישראל לזו המתחוללת עתה בארצות-הברית?

פרשת ווטרגייט מוכיחה שהשחיתות והעריצות יכולים להגיע בארצות-הברית למימדים עצומים. אבל היא מוכיחה גם את עוצמת הכוחות הנגדיים. למרות נסיונות השיתוף והסתייגות, למרות הלחצים וההכחשות הטוטאליות, פעלה העתונות האמריקאית בצורה מזהירה לחשיפת הפרשה. בתי-המשפט עומדים במבחן, הקונגרס מתעורר. אפילו מיסלגתו הרפובליקאית של ניקסון אינה נותנת לו גיבוי וחסינות מוחלטת. ומעל לכל: דעת-הקהל הנזעמת תומכת בכל הגורמים האלה, מדרבנת אותם ודוחפת אותם קדימה.

האם קיימים כוחות נגדיים כאלה בישראל? יש מקום לספיקות חמורים. אבל אין מקום לאותה אופנה מאזוכיסטית שפשטה לאחרונה בארץ, ושפובליציסט פעמיק כמו בועז עברון בדיעות אחרונות היה לה לפה, לפיה בארץ אין שום כוחות נגדיים, אין עיתונות, אין כנסת וכדומה.

רק עתון אמריקאי אחד היה פעיל בגילויי ווטרגייט והוא קוצר עתה את התהילה על התמדתו ועל אי הונחתו את הפרשה. הווינגטון פוסט רואי לכל התהילה. עם כל הענווה, הרי כל עוד קיים בישראל השבועון הסטיווי, מובטח שיהיה גם בישראל עתון שאינו גתע פרסם את כל שחיתויות השילטון והשליטים. פרשת מלחמתו של השבועון המסויים בנושא עתיקות דיין היא דוגמא מובהקת לכך.

הכנסת עלובה יותר מן הקונגרס האמריקאי, כגוף, אבל יש בכנסת העוליים על כל סינאטור אמריקאי במלחמה נגד השחיתות.

השאלה העיקרית היא, כמובן: האם דעת-הקהל הישראלית תעמוד במבחן כזה? האם אין היא שוקעת כבר בתהום כזאת היא אפסאטיה, של אדישות מיואשת, של ציניות, עד כי שום פרשת-שחיתות לא תעורר אותה מריבצה?

אילו היתה התשובה, אכן, כך זה? — היינו צריכים להתייאש מן הדמוקרטיה, ולכבות את האור. אולם התשובה כזאת אינה נכונה. אין שמץ של ספק שלמרות כל האדישות והתיסכול בחיי יום-יום, במיבוח אמיתי תתעורר דעת-הקהל הישראלית באותו זעם נמרץ ותקיף כמו דעת-הקהל האמריקאית.

תיתכן פרשת-ווטרגייט ישראלית, אך אם יוכח אי-פעם שבצמרת המדינה פשטה מערכת כזאת של רדינות ושחיתות — יקומו גם בארץ הכוחות הנגדיים כדי לסלקה.

שם עולמי- שיא עולמי-

שם הולך ושם בא - לעולם ראשון "סאבא"

בסקלטי "סאבא" מושקע מיסב הידע העולמי. מקלטי "סאבא" החדשים מוחאסים בסיוחד לתואי הארץ. תמונה נפלאה - צלילי HI FI - עיצוב סודרני.

דגמי 1973 לאספקה מיידית.

סאבא

הגשני בבתי הספר המוכחים. סוכנות מרכזית בית "סאבא" רח' פרישמן 52 ח'א סל. 240285 שרות מהימן עיי "סאבא" שרותים.

אולמי תצוגה

ת"א: סלון מרכזי בית אל-על, רח' בן-יהודה 32 חיפה: צנטנר, רחוב הבנקים 13

בתכנית חדשה יעקב אורי מציג

HOLIDAY ON ICE

חופשה על קרח

היכל הספורט יד-אליהו, תל-אביב

החל ממוצ"ש 9.6.73

יום יום 2 הצגות 8.45 — 5.30
במוצ"ש הצגה אחת 8.45

כרטיסים מסומנים במשרדים בכל הארץ

להקה חדשה! בתכנית חדשה!
הבדור לכל המשפחה!

בתכנית חדשה

פרסום בבקן

קלעת בול! אצלנו תקבל פרטים

על הטיול שלך לאירופה!

04-241806
057-71643

02-228976
053-22881

03-233120
04-231220

גבר מתקדם ובלתי שיגרת במיטב שנותיו — מעונין באשה צעירה (בי סביבות גיל 30 — בחורה, אלמנה או גרושה) למטרת התקשרות רצינית. רק בעלת רמה או השכלת רחבה המגלה התענינות ערה בכל הבעיות האקטואליות של החברה האנושית (פוליטיות, סוציאליות, תרבותיות, אקולוגיות וכו') באה בחשבון! תשובה מפורטת מובטחת לכל סונה. לפנות ל:א.ת.ד. 4580 ת"א — ולמסור כתובת-דואר ולא מספר טלפון.

אין צורך ללכת אל ה"מיסיונרים" כדי להכיר את חייו מאבקיו ותורתו של ישו הנוצרי, להבין את גורלו ולהוקירו כאחד מגדולי בניה של האנושות ושל העם היהודי. קרא את הספר

דרכים לשמיים

מאת זלמן חן

הוצאת "מלוא" בע"מ תל-אביב תכיר את ישו הנוצרי טוב יותר משמתיר לך ה"מימסד הדתי" היהודי ונכון יותר משמאפשר לך ה"מימסד" הנוצרי. להשיג בחנויות הספרים

יגאל